

- забезпечити оптимальне залучення та ефективне використання фінансових ресурсів;
- ідентифікувати зовнішні й внутрішні загрози та ризики та розробляти заходи для їх вчасного усунення;
- забезпечувати захищеність фінансових інтересів підприємства.

Реалізація механізму управління ФБП передбачає послідовне виконання таких взаємоузгоджених дій [5, 10]:

- ідентифікація ризиків і пов'язаних з ними потенційних загроз;
- формування переліку індикаторів ФБП та визначення їх порогових значень;
- впровадження системи діагностики та моніторингу рівня ФБП;
- контроль та оцінка ефективності дії підсистеми ФБП;
- створення необхідних умов щодо забезпечення керованості розвитку підприємства;
- створення умов для формування оптимального обсягу фінансових ресурсів із внутрішніх і зовнішніх джерел;
- підтримка фінансової стійкості й платоспроможності підприємства протягом усього періоду функціонування;
- створення умов, необхідних для забезпечення оптимального обсягу й рівня ефективності інвестицій;
- мінімізація фінансових ризиків підприємства;
- своєчасне впровадження у фінансову діяльність підприємства сучасних технологій управління та інструментарію їх забезпечення;
- ефективний і швидкий вихід підприємства з фінансової кризи й ліквідація її наслідків.

Висновки. Зважаючи на складні умови ведення бізнесу, у вітчизняних підприємств існує необхідність створення системи економічної безпеки для забезпечення стабільності функціонування та досягнення головних цілей своєї діяльності. Рівень економічної безпеки підприємства залежить від того, наскільки ефективно її керівництво і спеціалісти (менеджери) будуть спроможні уникнути можливих загроз та ліквідувати шкідливі наслідки впливу негативних чинників зовнішнього і внутрішнього середовища.

Досягнення необхідного для виживання і розвитку рівня економічної безпеки є можливим виключно завдяки розробленню та реалізації підсистеми ФБП, яка повинна бути адаптована до умов та специфіки діяльності певного підприємства. Саме розроблення типових механізмів управління ФБП повинно стати предметом подальших досліджень у цій сфері.

Література

1. Барановський О.І. Фінансова безпека : монографія / О.І. Барановський. – К. : Вид-во "Фенікс", 1999. – 338 с.
2. Горячева К.С. Інформаційно-аналітичне забезпечення фінансової безпеки підприємства / К.С. Горячева // Актуальні проблеми економіки : наук. економ. журнал (укр.). – 2003. – № 9. – С. 43-49.
3. Гукова А.В., Аникина И.Д. Роль финансовой безопасности предприятия в системе его экономической безопасности / А.В. Гукова, И.Д. Аникина // Образование и общество : научн., информ.-аналит. журнал. – 2006. – № 3. – С. 98-102.
4. Єрмошенко А.М. Співвідношення основних категорій фінансової безпеки страхових організацій / А.М. Єрмошенко // Вісник Української академії банківської справи : зб. наук. праць. – 2005. – № 1. – С. 33-38.
5. Кузенко Т.Б. Економічні основи формування фінансової складової економічної безпеки / Т.Б. Кузенко // Актуальні проблеми економіки : наук. економ. журнал. – 2009. – № 1(91). – С. 98-103.

6. Кульпінський О.С. Роль фінансової безпеки України в поглибленні інтеграційних стосунків з європейськими країнами / О.С. Кульпінський // Фінансова консультація. – 2000. – № 5. – С. 34.
7. Новосядло Е.В. Система управління фінансовою безпекою фірми / Е.В. Новосядло // Своє дело и карьера. – 2006. – № 14 (от 28 мая 2006). – С. 14-16.
8. Основы экономической безопасности (государство, регион, предприятие, личность) / под ред. Е.А. Олейникова. – М. : Изд-во "Стримба", 1997. – 288 с.
9. Статистичний щорічник України за 2012 рік / за ред. О.Г. Осауленка; Держкомстат України. – К. : Вид-во "Техніка", 2013. – 566 с.
10. Ярочкин В.И. Секьюритология – наука о безопасности жизнедеятельности / В.И. Ярочкин. – М. : Изд-во "Ось – 89", 2000. – 400 с.

Стеців Л.П. Финансовая безопасность предприятия: методические основы реализации

Путем обобщения научных работ и по результатам собственных теоретико-аналитических исследований, доказана приоритетность формирования подсистемы финансовой безопасности каждого субъекта хозяйствования как наиболее важного условия выживания и развития в современных реалиях ведения бизнеса в Украине. Сформирован перечень ключевых внешних и внутренних угроз и определены методические основы формирования механизма управления финансовой безопасностью предприятия.

Ключевые слова: финансовая безопасность предприятия, угроза, риск, механизм управления

Stetsiv L.P. Financial security company: methodological principles of implementation

In an article by summarizing scientific results and the results of their theoretical and analytical studies proved the priority of forming subsystem financial security of each entity as the most important condition for the survival and development in the modern realities of doing business in Ukraine. Formed list of key external and internal threats and Methodical bases of formation mechanism of management of financial security.

Keywords: financial security company, threat, risk management mechanism.

УДК 336.71.7.9

Проф. О.І. Копилюк, канд. екон. наук;
аспір. М.П. Заяць – Львівська КА

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ СТВОРЕННЯ Й ФУНКЦІОНУВАННЯ САНАЦІЙНОГО БАНКУ В УКРАЇНІ

Розглянуто організаційно-економічні особливості створення та функціонування санаційного банку в Україні, переваги і недоліки його діяльності. Розроблено рекомендації щодо регулювання проблемної заборгованості банківських установ через санаційний банк із врахуванням зарубіжного досвіду.

Ключові слова: санаційний банк, брідж-банк, госпітальний банк, проблемна заборгованість, рекапіталізація.

Постановка проблеми. Сучасний стан розвитку багатьох банківських установ України супроводжується погіршенням якості активів і зниженням показників прибутковості та ефективності їх діяльності. Основним чинником погіршення стабільності діяльності банків, їх фінансової сталості та спричинення більшості банківських банкрутств є проблемна заборгованість установ за кредитами. Виникнення значних обсягів проблемної заборгованості супроводжується зниженням ліквідності активів банківських установ, погіршенням якості кредитного портфеля та негативним впливом на вартість кредитних ресурсів для корпоративних і роздрібних клієнтів. Існує безліч стратегій і методів, які застосовуються для управлін-

ня проблемною заборгованістю та спрямовані на мінімізацію кредитного ризику. Однак найбільш актуальним на сьогодні залишається питання створення та функціонування на території України санаційного банку, завданням якого є робота з проблемними активами державних та рекапіталізованих державою установ.

Аналіз досліджень та публікацій з проблеми. Провідні науковці у своїх роботах досліджували проблематику діяльності санаційного банку як одного з методів управління проблемною кредитною заборгованістю, зокрема такі, як: В.В. Ващенко, В.В. Крилова, С.Г. Куліков, В.П. Малюков, В.І. Міщенко, М.В. Ніконова, Є.С. Осадчий, Є.М. Поздняков, І.В. Серветник та інші. Проте недостатньо розробленими залишаються організаційні аспекти створення санаційного банку й основні заходи його діяльності в контексті управління проблемною заборгованістю.

Мета дослідження полягає у розкритті організаційно-економічних особливостей функціонування санаційного банку в контексті дієвого управління якісними активами, застрахованими депозитами й проблемними кредитами.

Виклад основного матеріалу. Незбалансоване управління активами та пассивами, значні обсяги проблемної заборгованості, істотне зростання валютного та ризиків незбалансованої ліквідності стали причинами виникнення банківської кризи та фінансової нестабільності. Третину всіх збитків банківської системи України у цей період становили негативні результати діяльності трьох установ – ПАТ АКБ "Київ", АТ "Родовід Банк", ПАТ АБ "Укргазбанк". З огляду на це, держава стала ініціатором застосування такого інструменту антикризового управління як рекапіталізація.

Термін рекапіталізація зазвичай вживається під час характеристики банківського сектору економіки й означає поновлення статутних капіталів банків та інших кредитних організацій. Також це зміна структури капіталу компанії (наприклад обмін облігацій на акції), яка частіше виникає через банкрутство [4, с. 144]. Саме тому Кабінетом Міністрів України за поданням Національного банку України було ухвалено рішення про здійснення рекапіталізації трьох банків шляхом придбання їх акцій за рахунок облігацій внутрішньої державної позики. У 2009 р. уряд здійснив перший етап рекапіталізації у вигляді внесків ОВДП, а в 2011 р. провів додаткову капіталізацію, що наведено у табл.

Табл. Рекапіталізація банків за участю держави у 2009 та 2011 рр.

Банк	Рекапіталізація (2009 р.)	Докапіталізація (2011 р.)
АТ "Родовід Банк"	2,8 млрд грн	3,9 млрд грн
АБ "Укргазбанк"	3,1 млрд грн	4,3 млрд грн
АКБ "Київ"	3,6 млрд грн	

Джерело: складено автором на основі [5].

Після здійснення рекапіталізації державна частка уряду в цих банках становила 93 % в "Укргазбанку", 99,94 % – у банку "Київ" та 99,99 % – у "Родовід Банку", і залишається незмінною в умовах сьогодення.

На сьогодні ПАТ АБ "Укргазбанк" та ПАТ АКБ "Київ" залишаються у статусі квазідержавних банків, а на базі АТ "Родовід Банк" розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 вересня 2011 р. №880-р утворено санаційний банк для проведення роботи з проблемними активами банків державного сектору, тобто з банками, 100 % статутного капіталу яких належить державі (ПАТ "Державний

Ощадний банк України", ПАТ "Державний експортно-імпортний банк України"), та з банками, які були рекапіталізовані державою.

Постановою Правління Національного банку України від 23.12.2011 р. №471 затверджено Положення про порядок реєстрації, видачі ліцензії, регулювання діяльності санаційного банку та нагляду за ним [1].

Відповідно до ліцензії санаційного банку №1, виданої Національним банком України 15.06.2012 р., санаційному банку надано право на супроводження активів, що виникли на підставі цивільно-правових договорів, укладених АТ "Родовід Банк" до дня набуття ним статусу санаційного банку та активів, які придбав АТ "Родовід Банк" на підставі цивільно-правових договорів, укладених з державними банками та банками, у капіталізації яких взяла участь держава, з метою максимізації обсягу повернення коштів [2].

Варто відзначити введення нового проекту Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо діяльності санаційного банку" №3055 від 06.08.2013 р., в якому підкреслюється, що значний обсяг простроченої заборгованості за кредитами посилює ризик ліквідності банків державного сектору, негативно позначається на прибутковості, обмежує їх можливості з кредитування та погіршує фінансовий стан.

На початок червня 2013 р. сума негативно класифікованих активів банків державного сектору становила близько 28 984,8 млн грн. При цьому середній рівень простроченої заборгованості в кредитному портфелі банків, у капіталізації яких взяла участь держава, станом на 01.06.2013 р. становив близько 50 % проти 9,3 % у банківській системі загалом [11].

На нашу думку, управління безнадійною заборгованістю державних банківських установ через санаційний банк підвищить якість їх активів та покращить конкурентні позиції у банківському секторі економіки.

Однак нормативно-правова база щодо діяльності санаційного банку залишається не врегульованою і має невирішені питання, які можуть спровокувати істотні ризики в майбутньому, зокрема це передача йому проблемних активів. Робота з проблемними активами – це важкий і тривалий процес, для якого санаційному банку знадобляться фінансові ресурси. Проте єдиним джерелом фінансування санаційного банку є кошти державного бюджету. Вважаємо недоречним перекладання окремих безнадійних до повернення кредитів для відшкодування за рахунок бюджетних асигнувань.

Доцільно розглянути особливості функціонування госпітальних та брідж-банків, їх операційну та фінансову діяльність з урахуванням передового закордонного досвіду. У контексті цього варто звернутися до досвіду управління токсичними активами проблемних банків за допомогою створення брідж-банків (санаційних банків), а також компаній з управління активами (госпітальних банків, "bad-bank").

Поняття "брідж-банк" застосовується для позначення банку, який здійснює тимчасове утримання застрахованих депозитів і працюючих (проблемних, нетоксичних) активів проблемного банку, який підлягає ліквідації, до моменту їх продажу інвесторам. Кінцевою метою створення та здійснення операції "брідж-банк" є якомога повне задоволення вимог вкладників (кредиторів) [5, с. 187].

Основним завданням "бідж-банку" (український аналог – "санацийний банк") є захист інтересів вкладників (кредиторів) банків. "Бідж-банк" засновується (створюється) як новий банк. Це банк з особливим статусом, яким володіє держава. Банк набуває статусу "бідж-банк" з моменту отримання ліцензії такого банку та має право здійснювати лише операції, передбачені цією ліцензією [8, с. 34].

Однак різниця між бідж-банком і вітчизняним санацийним банком полягає в тому, що до бідж-банку передаються лише якісні активи, застраховані депозити та основні фонди з метою їх подальшого перепродажу інвесторам. Однак проблемні активи та незастраховані депозити передаються компанії з управління активами, або госпітальному банку чи "bad-bank". Якщо ж управління цими активами та зобов'язаннями неможливе, то вони підлягають ліквідації.

У цьому і полягає основна відмінність між "бідж-банком" і санацийним банком: якщо в першому випадку "бідж-банк" створюється для подальшого перепродажу діючих активів і застрахованих зобов'язань, причому основними передумовами для його створення є банкрутство великих банків, то "bad bank" створюється з метою роботи з "поганими активами", причому може зосереджувати в собі "токсичні активи", передані іншими банками з метою поліпшити якість свого балансу, шляхом їх списання [9, с. 135].

Варто звернути увагу на термін функціонування санацийного банку, який в Україні становить п'ять років. Однак зарубіжний досвід передбачає прийнятним функціонування бідж-банків впродовж двох років з можливою пролонгацією ще на один рік, оскільки такий термін функціонування установи є достатнім для пошуку інвесторів та ризик зниження вартості активів впродовж цього періоду є мінімальним. Санацийний банк ("бідж-банк") має державну форму власності, тоді як "bad-bank" за формою власності можуть бути приватними, державними та змішаними.

За твердженням В.І. Міщенка, в Україні характерною є підміна (ототожнення) поняття "бідж-банк" з поняттям "bad-bank", що, своєю чергою, спотворює сутність поняття "бідж-банк" та не розкриває істинного змісту цієї технології закриття банку [8, с. 37].

З огляду на це, уряду України під час розроблення нормативно-правової бази щодо створення та функціонування санацийного банку необхідно враховувати закордонний досвід та вносити відповідні до нього корективи. Зокрема, потребує уточнення поняття санацийного банку, яке на сьогодні не відповідає закордонній практиці, а також врегулювання питань щодо проблемної заборгованості за допомогою компаній з управління активами (госпітальних банків, "bad-bank").

Варто відзначити, що бідж-банк або санацийний банк – це установа, яка працює виключно з якісними активами та пасивами. Отож, санацийний банк – це державна установа, яка виступає посередником між проблемними (нежиттєздатними) банками та інвесторами, передаючи їм якісні активи, застраховані депозити та основні фонди з метою їх ефективного розміщення, що наведено на рис. 1.

Госпітальний ("bad-bank") банк – це фінансовий інститут, який створюється винятково з метою переведення до нього проблемних активів.

Уперше термін "bad-bank" був застосований у 1988 р. у США (Mellon Bank передав проблемні іпотечні кредити до Grant Street National Bank). Проте значного поширення поняття "bad-bank" набуло у 1992 р. після заснування такого банку в Швеції. Роль "bad-bank" виконували дві спеціалізовані структури – "Securum" і

"Retriva", що були створені на основі націоналізованих уже на той час Nordbanken і Gota банку (націоналізація мала тимчасовий характер, зробивши у такий спосіб збитки нульовими). Банки Швеції передали до "Securum" і "Retriva" майже 7 % активів банківської системи Швеції, серед яких 80 % становили іпотечні кредити. Після поглинання Gota банку Nordbanken активи "Retriva" були переведені до "Securum", яка припинила своє існування у 1997 р. [6, с. 97].

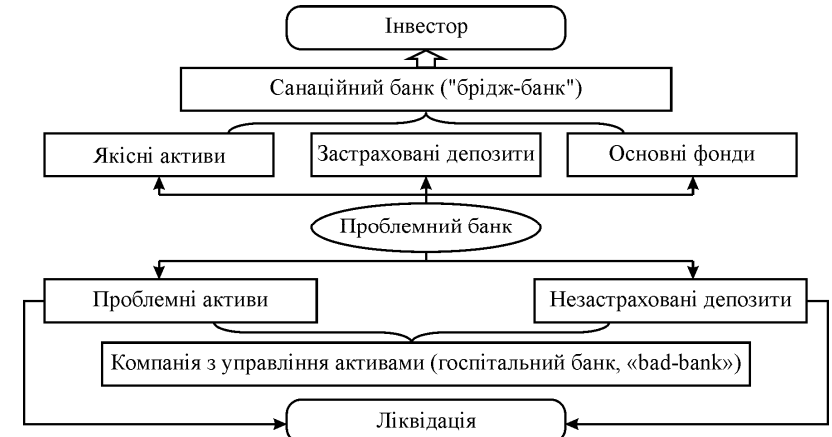

Рис. 1. Складові управління активами проблемних (нежиттєздатних) банків (джерело: складено автором на основі [7, 8])

Госпітальний банк має статус компанії з управління активами та передумовою його створення є поява на балансах банків значних обсягів проблемних, неякісних активів. Маючи відповідні фінансові можливості, "bad-bank" здійснює управління такими активами, з метою повернення їх на ринок за прийнятною курсовою (ринковою) ціною після відновлення платоспроможності боржників чи закінчення кризи. Термін функціонування госпітального банку – довгостроковий, тобто банк може здійснювати управління проблемними активами до моменту стабілізації фінансової ситуації.

Основні засади функціонування госпітального банку повинні відповідати таким умовам:

- продаж активів госпітальному банку має здійснюватися за розрахунковою ринковою ціною, оскільки у випадку заниження ціни у госпітального банку буде менше стимулів поліпшувати якість активів і продавати їх за найкращою можливою ціною. І навпаки, якщо вартість активів буде завищеною (з метою приховування реальних втрат банку), персонал госпітального банку також не матиме стимулів, оскільки заздалегідь буде впевнений, що ніколи не зможе відновити таку високу вартість;
- госпітальний банк обов'язково повинен прагнути до максимізації прибутку, що означає повернення якомога більшої частини вартості активів із мінімальними втратами;
- продаж активів госпітальним банком повинен враховувати необхідність збалансування таких складових, як швидкість розміщення активів і їх ціна. Так, активи, за якими очікується повільне зростання цін, мають бути реалізовані в якомога ко-

ротші терміни, натомість активи, за якими зростання цін очікується в майбутньому, повинні бути підготовлені з метою майбутнього продажу;

- організаційна структура госпітального банку має відповідати структурі портфеля поганих активів з метою забезпечення ефективного управління ними [7, с. 5].

Окремі країни світу практикували створення як "bad-bank", так і брідж-банку для проведення роботи з активами проблемних установ.

Серед країн, які вирішували проблему токсичних активів через механізм створення "bad-bank", варто виокремити Іспанію. У кінці серпня 2013 р. уряд Іспанії ухвалив законопроект про створення "поганого банку", в який будуть переведені неліквідні активи. Така реформа банківського сектору стала завершальним етапом програми реструктуризації, який дасть змогу повернути кредитні кошти. Під "поганим банком" розуміється створення агентства з управління активами, яке працюватиме з "токсичними активами", через які зараз багатьом банкам Іспанії необхідна фінансова допомога Євросоюзу.

Обсяг "токсичних активів" становить близько 100 млрд євро, причина їх появи – крах ринку нерухомості в Іспанії. Передбачено, що "поганий банк" візьме на себе значну частину боргового навантаження. Велика частина проблемних активів буде представлена кредитами під заставу нерухомості та іпотечними кредитами [13].

Також варто зазначити досвід таких країн, як США, Корея та Японія, які практикували створення брідж-банків, а також Швейцарії, Німеччини та Ірландії, які спеціалізуються на створенні "bad-bank", що узагальнено на рис. 2.

На нашу думку, в Україні було б ефективним використання комплексного підходу щодо врегулювання питань проблемної заборгованості державних банків, оскільки кожен з них має різнопланову проблемну заборгованість, а відповідно виникає необхідність у використанні різних підходів до управління нею. Зокрема, у ПАТ АКБ "Київ" сума кредитів V категорії якості за III квартал 2013 р. становила 1 472 439 млн грн, тобто 70 % від загального обсягу активів у сумі 2 126 960 млн грн [14]. Відповідно, такий банк є нежиттєздатним і може бути ліквідованим. З огляду на це, для роботи з працюючими активами та застрахованими депозитами ПАТ АКБ "Київ" доцільним було б створення брідж-банку, який здійснює утримання якісних активів та пасивів до моменту перепродажу їх інвесторам.

Для управління проблемною заборгованістю Ощадбанку, Укрексімбанку та Укргазбанку доцільним було б створення "bad-bank", оскільки головним призначенням його є очищення балансів банків від проблемних, недіючих активів. Особливо ефективним було б створення такої установи для ПАТ АБ "Укргазбанк", оскільки сума його безнадійних кредитів за III квартал 2013 р. становила 4 494 115 млн грн, тобто 20 % від загального обсягу активів у сумі 23 145 343 млн грн [15]. Передавання проблемних кредитів компанії з управління активами дала б змогу Укргазбанку, як і іншим державним установам, знизити навантаження на капітал, підвищити якість кредитного портфеля та забезпечити стабільність їх діяльності у майбутньому. Створення такої установи було б доцільним і з точки зору світового досвіду, який показує, що викуп проблемних, токсичних активів повинен насамперед поширюватись на банки I-II груп.

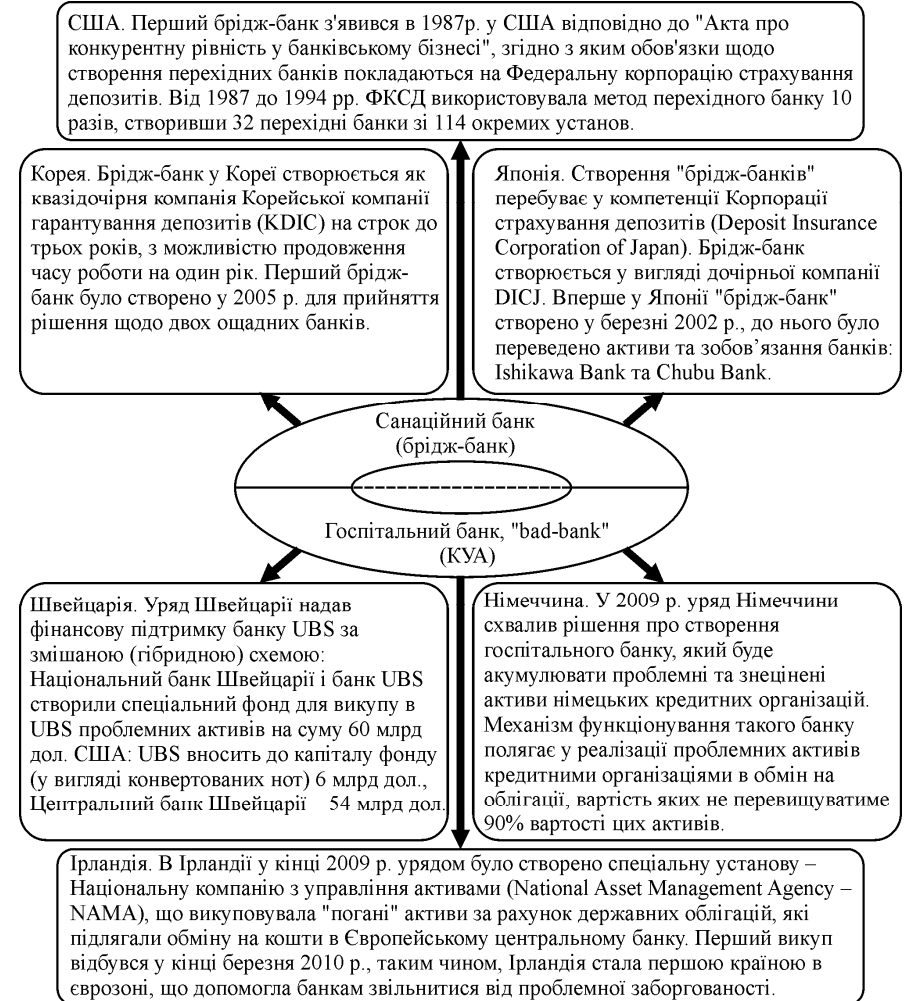

Рис. 2. Світовий досвід створення брідж-банків та КВА ("bad-bank")
(джерело: складено автором на основі [5, 7, 10, 12])

Висновки. Отже, створення санаційного банку на території України є одним із дієвих методів управління проблемною заборгованістю. Проте залишається недокінця визначеним механізм передавання такому банку як якісних, так і проблемних активів та засад роботи з проблемною заборгованістю як за рахунок державних ресурсів, так і коштів інвесторів. Нормативно-правова база щодо діяльності санаційного банку потребує удосконалення з урахуванням існуючого зарубіжного досвіду та можливості його використання у вітчизняній банківській практиці. Подальші дослідження щодо діяльності санаційної установи потребують оцінки ефективності функціонування "Родовід Банку" в процесі управління ним токсичними активами державних банків.

Література

1. Україна. Національний банк. Положення про порядок реєстрації, видачі ліцензії, регулювання діяльності санаційного банку та нагляду за ним: затв. постановою Правління НБУ № 471 від 23 грудня 2011 р. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.bank.gov.ua/dccatalog/document?id=1139>
2. Україна. Проект Закону Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо діяльності санаційного банку від 06.08.2013 р., № 3055. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/>
3. Ващенко В.В. Участь держави в капіталі банків України / В.В. Ващенко // Вісник Університету банківської справи Національного банку України : зб. наук. праць. – 2012. – № 3(15). – С. 144-148.
4. Колобов Ю.В. Основні тенденції розвитку банківської системи України / Ю.В. Колобов. [Електронний ресурс]. – Доступний з http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/fkd/2011_2/part1/9.pdf
5. Крилова В.В. Світовий досвід функціонування "бідж-банків" та основні засади їх створення в Україні / В.В. Крилова, М.В. Ніконова // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. – 2010. – Вип. 29. – С. 186-193.
6. Крилова В.В. Бад-банк в Україні: особливості створення і функціонування / В.В. Крилова, М.В. Ніконова // Вісник Університету банківської справи Національного банку України : зб. наук. праць. – 2009. – № 3 (6). – С. 96-100.
7. Крутий стіл "Госпітальні банки: світовий досвід і можливості для України" // Вісник Національного банку України : журнал. – 2009. – № 7. – С. 3-8.
8. Міщенко В.І. Санаційний банк – "бідж-банк" як механізм роботи з нежиттєздатними банками : монографія / В.І. Міщенко, В.В. Крилова, М.В. Ніконова, В.П. Малоков, С.Г. Куліков // Центр наукових досліджень Національного банку України. – К. : Вид-во УБС НБУ, 2011. – 119 с.
9. Осадчий Є.С. Світовий досвід роботи з проблемними активами / Є.С. Осадчий, Ю.А. Клокун // Фінанси, облік і аудит. – 2012. – № 19. – С. 131-138.
10. Поздняков Є.М. Централізована система управління проблемними кредитами комерційних банків / Є.М. Поздняков. [Електронний ресурс]. – Доступний з http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Dtr_ep/2012_4/files.pdf
11. Пояснювальна записка до проекту Закону України Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо діяльності санаційного банку № 3055 від 06.08.2013 р. [Електронний ресурс]. – Доступний з http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=48002
12. Серветник І.В. Бідж-банк як механізм урегулювання проблемних банківських установ / І.В. Серветник // Вісник Університету банківської справи Національного банку України : зб. наук. праць. – 2010. – № 2 (8). – С. 138-142.
13. Уряд Іспанії схвалив законопроект про створення "поганого банку", куди зливатимуться неліквідні активи. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.rbc.ua/ukr/print/show/>
14. Офіційний сайт ПАТ АКБ "Київ". [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.bank.kiev.ua>
15. Офіційний сайт ПАТ АБ "Укргазбанк". [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.ukrgasbank.com>.

Копилук О.І., Заяц М.П. Организационно-экономические принципы создания и функционирования санационного банка в Украине

Раскрыты организационно-экономические особенности создания и функционирования санационного банка в Украине, преимущества и недостатки его деятельности. Разработаны рекомендации по регулированию проблемной задолженности банковских учреждений через санационный банк с учетом зарубежного опыта.

Ключевые слова: санационный банк, бидж-банк, госпитальный банк, проблемная задолженность, рекапитализация.

Kopylyuk O.I., Zaiats M.P. Organizational and economic principles establishment and functioning sanation bank in Ukraine

Reveals the organizational and economic features of the establishment and functioning sanation bank in Ukraine, the advantages and disadvantages of its activities. The recommendations for the regulation of bad debts of banks through sanation bank with regard to international experience.

Keywords: sanation bank, bridge-bank, hospital bank, bad debts, recapitalization.

УДК 005.591.4

Доц. В.Н. Сердюк, д-р екон. наук – Донецький НУ

**КОНЦЕПЦИЯ УПРАВЛЕНИЯ СТРАТЕГИЧЕСКИМ РАЗВИТИЕМ
МАШИНОСТРОИТЕЛЬНЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ**

Разработана концепция управления стратегическим развитием машиностроительных предприятий, представляющая в своей совокупности блок-компонентов единую целостную систему, обеспечивающую достижение эффекта синергии в решении задач повышения деловой активности субъектов хозяйствования.

Ключевые слова: концепция управления, стратегическое развитие, машиностроительное предприятие.

Постановка проблемы. Для принятия эффективных решений в современном бизнесе важным является видение перспективы, ее точная оценка. Особенно важно это для субъектов реального сектора экономики, в качестве которых выступают предприятия и организации, занимающиеся материальным производством с целью удовлетворения личных и общественных потребностей. Вместе с тем, принятие управленческих решений невозможно без учета и точной оценки состояния и перспективы развития рынка, возможностей применения достижений науки и техники, экономических, геополитических и даже климатических условий.

Анализ последних исследований и публикаций. Опыт экономически развитых стран, систематизированный в многочисленных научных исследованиях [1-12 и др.], свидетельствует о том, что наиболее эффективно с этими задачами справляются те предприятия, которые в основу своей деятельности кладут принципы стратегического управления.

Цель исследования. Учитывая важность стратегического развития машиностроительного предприятия, необходимо рассматривать процесс его управления с позиций системности. Это обусловлено тем, что система – совокупность взаимосвязанных элементов, которая составляет целостное образование, имеющее новые свойства, которых нет у ее отдельных элементов, и только в совокупности составляющих процесса управления можно достичь наибольшего эффекта. Формой выражения такого подхода является разработка концепции, синтезирующей в себе предпосылки, цель, задачи, принципы и механизмы управления стратегическим развитием предприятия.

Основные результаты исследования. Используя системный подход в управлении, целесообразно совершенствовать концептуальные положения управления стратегическим развитием машиностроительного предприятия, которые должны освещать следующие основные вопросы: определение сущности объекта управления стратегическим развитием; обоснование возможности и необходимости управления стратегическим развитием машиностроительного предприятия; идентификация субъектов управления; формирование цели и задач управления стратегическим развитием; определение функционального содержания управления стратегическим развитием машиностроительного предприятия; обоснование принципов (требований) осуществления управления стратегическим развитием машиностроительного предприятия; формулировка методических основ оценки управления стратегическим развитием машиностроительного предприятия.

Взаимосвязь между этими базовыми положениями иллюстрирует рис. 1.